

Lausunto

16.06.2017

Asia: SMDno-2015-1509; SM047:00/2015

Ehdotus siviilitiedustelua koskevaksi lainsäädännöksi; työryhmän mietintö 8/2017

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Puolustus- ja Ilmailuteollisuus PIA ry kannattaa siviilitiedustelua koskevaa lainsäädäntöehdotusta ja pitää sitä erittäin tarpeellisena. Tiedustelutoiminta tarvitsee selkeän laintasaisen säätelyn ja yritykset ennakoitavan toimintaympäristön.

PIA tukee EK:n asiasta antamaa lausuntoa ja on ollut mukana sen valmistelussa. EK:n lausunnon lisäksi PIA haluaa korostaa esitettyjen tehtävien resursointia sekä elinkeinoelämän osallistumista tiedustelutoiminnan toteuttamiseen.

Yksi Suomen vahvuuksista on viranomaisten välinen yhteistyö sekä viranomaisten ja yritysten välinen yhteistyö mm. kokonaisturvallisuuden varmistamisessa. Yritysten kannalta viranomaisyhteistyö voi myös luoda suurempia hankekokonaisuuksia ja liiketoimintamahdollisuuksia. Pidämme siten hyvänä ehdotuksessa kuvattua siviili- ja sotilastiedusteluviranomaisten yhteistoimintaa tietoliikennetiedustelun teknisessä toteuttamisessa.

Esitettyjen tehtävien suorittaminen vaatii viranomaiselta sekä riittäviä henkilöresursseja että syvällistä asiantuntemusta. Teollisuus tukee mielellään viranomaisia myös näiden uusien tehtäviensä suorittamisessa. Näemme, että siten toiminta voi synnyttää jo olemassa olevan osaamisen pohjalta uusia tuotteita ja palvelutoimintaa kansallisiin yrityksiin. Tämä vaatii kuitenkin sitä, että lainsäädäntö alusta asti huomioi kotimaisten yritysten mahdollisuuden toteuttaa esityksen mukaisia tehtäviä, tuotteita ja/tai palveluita.

Vaikuttavuusarvioinnissa (luku 4.2) tämä huomioidaan mainitsemalla investoinnit ja tuotekehitys. Lisäksi mainitaan mahdollisuus sopimusperustaisen palvelutuotannon hyödyntämiseen sekä

suoranainen välttämättömyys yksityisen sektorin resurssien hyödyntämiselle. PIA pitää kirjausta erinomaisena ja on samaa mieltä, mutta toivoisi yritysten roolia konkretisoitavan valmistelussa ja aikanaan toiminnassa vielä tarkemmin. Kannatamme vahvasti erilaisia kumppanuusjärjestelyitä, joilla mm. PIA:n jäsenet tukevat turvallisuusviranomaisia jo nyt.

Luvussa 4.2 käsitellään viranomaisten ja yritysten välistä konkreettista yhteistyötä ensisijaisesti tiedonvaihdon, ei edellä mainittujen elementtien kautta. Näemme, että sääntely on mainitulla tavalla kilpailuetu (mm. yrityssalaisuus ja kansainvälinen vertailtavuus huomioiden). Sen lisäksi lain mukaisella tiedustelutoiminnalla parhaimmillaan on vaikutusta mm. yritysten uudistumiseen, osaamisen kehittämiseen, digitalisaation edistämiseen ja sitä kautta uuteen liiketoimintaan. PIA jäi kaipaamaan näiden tarkempaa analysointia.

Kotimaisen teollisuuden osaamisen hyödyntäminen tukee kotimaisen asiantuntemuksen kehittymistä, teknisen kyvykkyyden rakentamista ja varmistaa osaltaan toiminnan ja järjestelmien huoltovarmuuden vaatimusten täyttymistä. Valmisteilla olevassa lainsäädännössä pitäisi varmistaa kotimaisen teollisuuden täysimääräinen hyödyntäminen ja avata näitä mahdollisuuksia selkeästi myös perusteluissa.

PIA:n jäsenyritykset toimivat globaalisti ja tuottavat turvallisuus- ja puolustusratkaisuja viranomaisasiakkaille eri maissa. PIA:lla on siten hyvä yleiskuva eri maiden tiedustelutoiminnasta sekä turvallisuusympäristön muutoksen tuomista haasteista. Ottaen huomioon nämä sekä teknisten järjestelmien kehittämissyklin, pidämme tärkeänä, että siviilitiedustelua säätävä laki saataisiin voimaan mahdollisimman nopeasti. Vain siten viranomaiset voivat ryhtyä resursoimaan toimintaansa sekä rakentamaan sen edellyttämiä kykyjä.

Karanko Tuija
Puolustus- ja Ilmailuteollisuus PIA ry